

Dosarul nr. 2r-634/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. O. Dvornic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, B. Bîrca, V. Cotorobai)

DECIZIE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Petru Sadnic împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil de examinare a cauzei penale și repararea prejudiciului cauzat

împotriva încheierii din 5 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Petru Sadnic privind repunerea în termenul legal de depunere a apelului și restituită cererea de apel depusă de Petru Sadnic, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv

constată:

La 12 martie 2020, Petru Sadnic, reprezentat de avocatul stagiar Dumitru Băieșu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil de examinare a cauzei penale și repararea prejudiciului cauzat.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 166-167, 473³ CPC, art. 2, 4, 5 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil de examinare a cauzei penale și încasarea din contul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui a prejudiciului moral cauzat în mărime de 50 000 de lei

Prin hotărârea din 14 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 2 septembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La 3 septembrie 2020, Petru Sadnic, reprezentat de avocatul stagiar Dumitru Băieșu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 5 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Petru Sadnic privind repunerea în termenul legal de depunere a apelului și restituită cererea de apel depusă de Petru Sadnic, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv.

La 18 noiembrie 2020, Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari a declarat recurs împotriva încheierii din 5 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că prezenta cauză civilă a fost examinată în lipsa sa și a reprezentantului său, fiind depusă cerere din partea avocatului stagiar Dumitru Băieșu de examinare a cauzei în lipsa sa.

A remarcat că a solicitat repunerea în termen a cererii de apel, pe motiv că la pronunțarea hotărârii contestate nici dânsul, nici reprezentanții săi nu au fost prezenți iar hotărârea primei instanțe a fost recepționată prin intermediul poștal tocmai la 17 august 2020, prin urmare, și-a exercitat dreptul la contestarea hotărârii în interiorul termenului de 30 de zile din momentul în care a cunoscut despre existența hotărârii judecătorești.

Instanța de apel la examinarea chestiunii privind repunerea în termenul legal de contestare, nu l-a citat pe el și nici reprezentanții săi, avocații care au depus cererea de apel, deși era obligată să citeze părțile la ședință.

Totodată, a evidențiat că instanța de apel în motivarea soluției sale a făcut trimitere la faptul că participanții la proces urmează să urmărească portalul și pagina web a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, însă nu a menționat care prevedere legală obligă la aceasta și care sunt garanțiile că hotărârea publicată pe pagina web va fi aceeași ca și dispozitivul recepționat prin poștă.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 noiembrie 2020 împotriva încheierii din 5 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii

certIFICATE sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 5 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Petru Sadnic privind repunerea în termenul legal de depunere a apelului și restituită cererea de apel depusă de Petru Sadnic, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv (f. d. 83-85).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Petru Sadnic în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la norma legală enunțată, instanța de recurs constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru a fost pronunțat la 14 iulie 2020, prin urmare termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 13 august 2020 (f. d. 51).

Cu toate acestea apelul împotriva hotărârii din hotărârii din 14 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru a fost depus de către Petru Sadnic, prin intermediul avocatului Adrian Cebotari și avocatului stagiar Dumitru Băieșu numai la 2 septembrie 2020 și respectiv, la 3 septembrie 2020, prin urmare cu depășirea termenului legal (f. d. 55, 57).

Instanța de recurs notează că faptul recepționării dispozitivului hotărârii contestate de către reprezentantul lui Petru Sadnic, avocatul stagiar Dumitru Băieșu la 17 august 2020, nu influențează termenul de depunere a apelului în interiorul celui prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 CPC, nu condiționează termenul de 30 zile pentru depunerea apelului de data recepționării dispozitivului hotărârii primei instanțe, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Faptul depunerii tardive a apelului, de altfel, a fost admis și de însuși Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari și avocatul stagiar Dumitru Băieșu prin solicitarea repunerii a acestuia în termen.

În context, este de remarcat că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a refuzat în repunerea în termen a apelului declarat de Petru Sadnic.

Și asta deoarece, repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de *cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate*.

În speță, Petru Sadnic în susținerea solicitării cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului nu a prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termen.

Or, unicul argument invocat în recurs cu privire la faptul că la pronunțarea hotărârii contestate nici Petru Sadnic, nici reprezentanții săi nu au fost prezenți în ședința de judecată, iar hotărârea primei instanțe a fost recepționată prin intermediul poștal tocmai la 17 august 2020, prin urmare, și-a exercitat dreptul la contestarea hotărârii în interiorul termenului de 30 de zile din momentul în care a cunoscut despre existența hotărârii judecătorești, nu constituie un temei plauzibil.

Astfel, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari și avocatul stagiar Dumitru Băieșu, cunoștea despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, având în vedere că însuși Petru Sadnic a depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

Mai cu seamă că la 6 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice, Petru Sadnic, reprezentat de avocatul stagiar Dumitru Băieșu a depus cerere privind examinarea cauzei în lipsa părții reclamante (f. d. 37, 38).

Ca urmare, Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari și avocatul stagiar Dumitru Băieșu, având la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui în instanța de judecată, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CtEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

Distinct de aceste specificări, nu constituie temei de admitere a recursului argumentul recurentului invocat în cererea de recurs în sensul că instanța de apel la examinarea chestiunii privind repunerea în termenul legal de contestare, nu l-a citat pe el și nici reprezentanții săi, avocații care au depus cererea de apel, deși era obligată să citeze părțile la ședință.

Aici, vin în susținere prevederile art. 369 alin. (1¹) CPC, care stipulează că instanța de apel decide asupra restituirii cererii de apel într-un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces, și numai în cazul în care apelantul solicită repunerea apelului în termen (alin. (1) lit. b)), instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședință prealabilă.

Distinct de cele menționate, se atestă legalitatea încheierii din 5 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Petru Sadnic privind repunerea în termenul legal de depunere a apelului și restituită cererea de apel depusă de Petru Sadnic, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv.

Iar admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimărilor la un proces echitabil.

În susținerea acestei concluzii vine și jurisprudența constantă a CEDO care statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Petru Sadnic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari.

Se menține încheierea din 5 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Petru Sadnic împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil de examinare a cauzei penale și repararea prejudiciului cauzat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu